

WEEK 1

Bij de Jakobsbron

Als dan de Heere verstond, dat de farizeeën gehoord hadden dat Jezus meer discipelen maakte en doopte dan Johannes (Hoewel Jezus zelf niet doopte, maar Zijn discipelen), Zo verliet Hij Judea en ging wederom heen naar Galilea. En Hij moest door Samaria gaan.

Hij kwam dan in een stad van Samaria, genaamd Sichar, nabij het stuk land hetwelk Jakob zijn zoon Jozef gaf.

En aldaar was de fontein Jakobs. Jezus dan vermoeid zijnde van de reis, zat also neder nevens de fontein. Het was omtrent de zesde ure. Er kwam een vrouw uit Samaria om water te putten. Jezus zeide tot haar: Geef Mij te drinken. (Want Zijn discipelen waren heengegaan in de stad, opdat zij zouden spijsze kopen.)

Zo zeide dan de Samaritaanse vrouw tot Hem: Hoe begeert Gij, Die een Jood zijt, van mij te drinken, die een Samaritaanse vrouw ben? Want de Joden houden geen gemeenschap met de Samaritanen. Jezus antwoordde en zeide tot haar: Indien gij de Gave Gods kendet, en wie Hij is Die tot u zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem hebben begeerd, en Hij zou u levend water gegeven hebben.

De vrouw zeide tot Hem: Heere, Gij hebt niets om mede te putten, en de put is diep; vanwaar hebt Gij dan het levende water?

Zijt Gij meerder dan onze vader Jakob, die ons den put gegeven heeft? En hij zelf heeft daaruit gedronken, en zijn kinderen en zijn vee.

Jezus antwoordde en zeide tot haar: Een ieder die van dit water drinkt, zal wederom dorsten; Maar zo wie gedronken zal hebben van het water dat Ik hem geven zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten; maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven.

De vrouw zeide tot Hem: Heere, geef mij dat water, opdat mij niet dorste, en ik hier niet moet komen, om te putten.

DAG 1

Jezus bij de Samaritanen

‘Want de Joden houden geen gemeenschap met de Samaritanen’ (Job. 4:9b).

Lezen: Johannes 4:1-10

Daar zit Hij op de stenen muur bij de Jakobsbron. Hij is vermoeid en dorstig. Beneden Hem, diep in de put, klatert het heerlijke koele water van de bron, maar Hij kan er niet bij komen. Hij heeft niets om het water te putten. Zwijgend zit Hij daar. Om Hem heen is het rustig en stil. Die rust doet Hem goed, want Hij is erg vermoeid.

Wie is die Man? Het is de Heere Jezus. Plotseling hoort hij de zachte voetstappen van iemand die dichterbij komt. Zijn dat de discipelen alweer, die kortgeleden vertrokken naar het dorpje om brood te halen? Nee! Het is een vrouw met een kruik op haar schouder of misschien op haar hoofd. Zij loopt naar de put toe om haar kruik te vullen met het heerlijke koele bronwater. Die vrouw is een Samaritaanse. Ze spreekt niet één woord met de vreemdeling bij de put. Ze heeft allang gezien dat die Man een Jood is. Ze kijkt niet eens naar Hem, want de Joden en de Samaritanen zijn vijanden van elkaar.

Normaalgesproken zou Jezus ook niets tegen haar zeggen. Deze vrouw had drie dingen tegen. In de eerste plaats dat ze uit Samaria kwam. In de tweede plaats dat ze een vrouw was. En in de derde plaats omdat haar levenswandel ronduit slecht was. Jezus wist dat, want Hij is niet alleen mens, maar ook God.

Het grote wonder is dat de Heere Jezus dwars tegen alle sociale gewoonten en politieke verhoudingen in een gesprek aanknoopt met deze vrouw. Hij maakt contact. Hij wekt haar nieuwsgierigheid op en het verlangen naar onderwijs. Hij dwingt haar om haar zondige leven onder ogen te zien en openbaart Zich aan haar als de Messias, de Zaligmaker. Met dat doel was Hij daar gaan zitten bij de Jakobsbron.

We weten dat het tussen de Joden en de Samaritanen niet zo boterde. We moeten daarvoor terug in de geschiedenis. De plaats Samaria was sinds koning Omri de hoofdstad van het Tienstammenrijk. In 722 voor Christus werden de meeste Joden weggevoerd in ballingschap. Alleen de allerarmsten werden achtergelaten. Het land was toen zo goed als leeg. Om dat vacuüm op te vullen, deporteerde de vorst heidenen uit Babylon en omliggende gebieden naar het land van de tien stammen. Deze heidenen namen hun afgoden mee.

Het viel echter niet mee in hun nieuwe land. Ze werden enorm geplaagd door allerlei wilde dieren als leeuwen en beren. Toen ging er een lichtje bij hen branden. Weet je hoe dit komt, zeiden zij? De 'god' van de vroegere inwoners is boos dat we Hem niet dienen. Iemand kwam op het idee om de koning van Assyrië te vragen een van de weggevoerde priesters terug te sturen om hun te leren wie de God van Israël is. Nu begrijpen wij ook dat de Samaritanen de vijf boeken van Mozes kenden. Bovendien kwamen er huwelijken tot stand tussen de heidenen en de arme Joden die achtergelaten waren.

Zo ontwikkelde zich daar een wonderlijke godsdienst die een samensmelting was van elementen uit de vijf boeken van Mozes en van hun vroegere heidense religie. Een mengelmoesje dus van Joden en heidense kolonisten. Een gemengde bevolking met een gemengde godsdienst. Want ze dienden de Heere

én de afgoden. Ze hadden een tempel, maar die stond op de berg Gerizim. Ze waren erg gehecht aan hun traditie. Zoals de vadersen het deden, zo is het goed, dachten ze.

Toen later het Tweestammenrijk uit Babel terugkeerde en de herbouw van de tempel werd opgestart, vroegen de Samaritanen hieraan te mogen deelnemen. Dit werd hun geweigerd (Neh. 4:1,2). Daarna probeerden zij de herbouw van de tempel te verijdelen. Even later bouwden zij hun eigen tempel op de berg Gerizim. Als we dit op een rij zetten, kunnen wij best begrijpen dat de Joden niet veel van deze ‘surrogaatjoden’ moesten hebben.

Vandaag de dag is er ook veel syncretisme (vermenging van godsdienstige elementen). Wie protesteert ertegen dat allerlei heidense elementen van de antroposofen, Yoga, mindfulnessstraining en dergelijke cursussen zich vermengen met de christelijke religie? Wat dat betreft was het verzet van de Joden tegen deze menggodsdienst terecht. Maar de haat van de Joden was wel een vleeselijke haat.

Ze vonden het erger dat die mensen het land bewoonden dat eertijds van hen was, dan dat zij eronder leden dat deze mensen Gods eer tekortdeden met hun eigenwillige godsdienst. De Samaritanen konden dan ook geen liefde proeven bij de Joden. Integendeel, ze werden veracht. Op die manier dreven zij hen nog meer van de ware God weg.

Zo zijn Joden en Samaritanen uit elkaar gegroeid. In geestelijke hoogmoed discrimineerden de Joden de Samaritanen. Zoals wij soms spreken over ‘de buitenlanders’. Steken we wel een hand naar ze uit? Jezus doet echter niet mee aan welke vorm van discriminatie dan ook. Dat moet de Joden mateloos geërgerd hebben, dat de Heere Jezus nog weleens een goed woord overhad voor de Samaritanen. De man, die de gewonde langs de weg van Jeruzalem naar Jericho hielp, was een Sama-

ritaant. Die ene melaatse, die terugkwam om Jezus te danken, was een Samaritaan.

Ook de keuze om via Samaria te reizen, konden de Joden niet begrijpen. In die tijd kon men kiezen uit verschillende routes van Judea naar Galilea. Eén langs de zee kust, één door Peréa en één door het hart van Samaria. De laatste was de kortste, maar tegelijk de minst gekozen route. Orthodoxe Joden reisden niet graag door dat land. Jezus verliet Judea en ging weer terug naar Galilea. Door Samaria ...

Als de liefde van de Heere Jezus ons hart vervult, zijn we be-wogen met onze naaste, met de vluchtelingen uit Afrika, de Arabische wereld, Irak en Iran en de Turken, Marokkanen en Oost-Europeanen in ons land. Laten wij ons spiegelen aan de houding van Christus tegenover de zogeheten vreemdelingen. Wij hebben het Evangelie, laten we dat hun ook gunnen. Hebt u daar uw tijd en geld voor over? Jezus gaf Zijn leven om Zijn Koninkrijk uit te breiden uit alle volken en talen.